

Civilsamhället – en spetsutbildning för folkhögskolan

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation i samverkan med Stockholm Center for Civil Society Studies vid Handelshögskolan i Stockholm genomför under läsåret 2016/2017 en utbildning om civilsamhället för folkhögskollärare.

Civilsamhället har etablerats som begrepp och rymmer idag allt ifrån transnationell urban aktivism, folkbildning och traditionella folkrörelser till religiösa välfärdsproducenter, politiska tankesmedjor och klassisk filantropi. Det är aktiviteter och verksamheter som organiseras och drivs av andra än stat eller kommun, familj eller företag.

Spetsutbildningen riktar sig till intresserade och engagerade undervisande lärare på folkhögskolor. I utbildningen anläggs flera olika perspektiv där vi fokuserar på växelspelet mellan individer, organisation och samhälle. Deltagarna får med sig nya kunskaper och perspektiv, men även konkreta verktyg för att själva integrera de nya kunskaperna i sin egen verksamhet och undervisning.

Utbildningens innehåll

Deltagarna får möta forskare från olika akademiska discipliner i tre kunskapsmoduler som var och en omfattar tre dagar. Vi startar i ett övergripande samhällsperspektiv där vi analyserar civilsamhällets

roll i samhället och- relation till stat och näringsliv. Vi fortsätter med individperspektivet där relationen till civilsamhällets rika organisationsliv står i fokus. Organisationsperspektivet, slutligen, knyter ihop individ och samhälle.

Ny kunskap, egen reflektion och erfarenhetsutbyte

Under varje modul varvas föreläsningar med egen tid för deltagarna för övningar och reflektion för att tillsammans bearbeta den forskningsbaserade kunskapen. Målsättningen är att låta en mångfald av teoretiska perspektiv brytas med varandra samt med deltagarnas egna erfarenheter.

Under utbildningen genomför deltagarna ett projektarbete där uppgiften är omsätta utbildningens innehåll till en egen kurs om civilsamhället. Projektarbetet löper parallellt med utbildningen och syftet är att deltagarna ska få ett konkret verktyg för att redan under utbildningen kunna reflektera över hur det som presenteras kan omsättas i egen undervisning och kursverksamhet. Genom detta involveras deltagarna ytterligare i det gemensamma kunskapsbygget samtidigt som den unika folkbildarkompetensen både ges utrymme och tas tillvara under utbildningens gång.

Modul I – Samhällsperspektivet

I första modulen fördjupar vi kunskapen om civilsamhället genom att anlägga ett samhällsperspektiv. Vi arbetar med civilsamhällets och olika sociala rörelserns uppgift och roll i att utveckla, förändra och bilda samhället. Hur utvecklingen av civilsamhällets relation till staten och den offentliga sektorn har sett ut är en utgångspunkt. Vi fördjupar förståelsen för hur idéburna organisationer både påverkar och påverkas av förändringar i samhället utifrån en litteratur som tolkar detta som en pågående omförhandling av samhällskontraktet. Denna analys fungerar som motor både i första modulen och för hela utbildningen.

Aktuella studier av civilsamhällets omfattning och inriktning är en viktig bas. Förändringar över tid och dessutom insatta i ett internationellt jämförande perspektiv fördjupar och komplicerar bilden. Hur det svenska civilsamhället och dess organisationer påverkas av transnationella influenser och rörelser blir en viktig pusselbit för att förstå och förklara utvecklingen.

Modul II - Individperspektivet

Den andra modulen fokuserar på individens roll i civilsamhället. Vi analyserar medlemskapets många dimensioner och tar oss an frågan om hur det klassiska folkrörelsemedlemskapet omkonstrueras så att individer idag betraktas som kunder, volontärer eller supporters. Individernas roll som röster och förtroendevalda, som arbetskraft och finansiärer analyseras.

Modul III – Organisationsperspektivet

Med den klassiska folkrörelsen – och de transformationer som idag pågår – tar vi oss både bakåt till tiden för sällskap och stiftelser och framåt till nya ”medlemslösa” organisationer, tankesmedjor och sociala företag. Frågan om ”bolagiseringar” och fusioner i exempelvis fackförbund och folkbildning berörs. En viktig del av modulen handlar om governance, där såväl frågor som rör folkhögskolans huvudmän som medlemmens förändrade roll och betydelse i folkrörelsen lyfts och utmanas i dialog med deltagarna.

Under modulen introduceras och utvecklas organisationsmodellen ”Uppdragssnurran” som har tagits fram vid Centret precis som den centrala frågan om civilsamhällets ”Särart & Mervärde”. Vi fördjupar oss i frågan om hybridisering som ett verktyg för att bättre förstå hur idéburna organisationer i det civila samhället samtidigt hanterar arbetssätt, idéer och influenser från både näringsliv och offentlig sektor.

Kursledning och medverkande

De medverkande under utbildningen hämtas från den svenska forskningsfronten. Civilsamhällets komplexitet gynnas av ett flervetenskapligt förhållningssätt vilket innebär att forskare från olika lärosäten och akademiska discipliner så som sociologi, statsvetenskap, historia och företagsekonomi medverkar.

Från **Stockholm Center for Civil Society Studies (SCCSS)** medverkar följande forskare som program- och modulansvariga:

Filip Wijkström är verksam som docent i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm där han har skrivit, handlett och undervisat om idéburna organisationer sedan början av 1990-talet. Filip medverkar under samtliga moduler.

Marta Reuter är fil.dr. i statsvetenskap. Hennes forskning kretsar kring civilsamhällets organisationer som politiska aktörer, med fokus bland annat på civilsamhällets transnationella dimensioner samt relationen mellan civilsamhället och staten. Marta är med och leder och medverkar i den första modulen.

Torbjörn Einarsson är ekonomie doktor. Hans forskning handlar om pågående och historiska förändringar i civilsamhällets struktur och betydelse med ett speciellt intresse för organisering och styrning av medlemsorganisationer och individens roll

i detta. Torbjörn är med och leder och medverkar i den andra modulen.

Stefan Einarsson är ekonomie doktor. Hans forskning handlar dels om strategi och governance i medlemsbaserade organisationer samt dels om det svenska stiftelseväsendets storlek, struktur och utveckling. Stefan är med och leder och medverkar i den tredje modulen.

Erik Sjöstrand är civilekonom och doktorand i företagsekonomi. I sitt avhandlingsarbete intresserar han sig för governance på fältnivå i civilsamhället, med särskild fokus på idrotts- och folkbildningsfältet. Erik fungerar som sammanhållande programledare för utbildningen och finns med under samtliga moduler.

Bland övriga medverkande märks exempelvis **Lisa Kings** och **Pelle Åberg**. Lisa är filosofie doktor i sociologi från Södertörns högskola. Hennes forskningsintressen omfattar föreningsliv, urbanitet, bostadspolitik, civilsamhälle samt frågor som handlar om rättvisa och ojämlikhet. Pelle är docent i statsvetenskap och är verksam vid Ersta Sköndal högskola. Hans forskningsintressen rör civilsamhället och dess organisationer i olika kontexter och inte minst transnationella relationer mellan aktörer i olika länder. Han har särskilt studerat studieförbunds och folkhögskolors förutsättningar och verksamheter.

Omfattning och kostnad

Programmet omfattar 3x3 dagar och genomförs på kursgårdar och folkhögskolor i stockholmstrakten. Programmet avslutas på Handelshögskolan i Stockholm.

Modul 1: 14-16 november 2016

Modul 2: 6-8 februari 2017

Modul 3: 15-17 maj 2017

Kostnaden för utbildningen är **26 500 kr** (ex. moms) per deltagare. I priset ingår litteratur och annat kursmaterial, boende (totalt sex nätter) samt samtliga måltider under utbildningen.

Sista anmälningsdag är **10 oktober**. Du anmäler dig här: <http://rio-org.se/>

Mer information?

Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till:

Gerhard Holmgren, RIO,
070-566 35 52,
gerhard.holmgren@folkbildning.net

Erik Sjöstrand, Handelshögskolan,
070-249 20 14,
erik.sjostrand@hhs.se

RIO Rörelsefolkhögskolornas
intresseorganisation

Stockholm Center
for Civil Society Studies